Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego

Program obowiązujący w Publicznej w Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rzeczycy Długiej w roku szkolnym 2024/2025

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie
2. Cele Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego
3. Osoby odpowiedzialne i realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole
4. Realizacja Wewnątrzszkolnego Programu Doradztwa Zawodowego

   4.1. Poradnictwo indywidualne i grupowe

   4.2. Metody w poradnictwie grupowym stosowane w pracy doradczej

   4.3. Formy pracy doradczej adresowane do uczniów:

   4.4 Formy działań adresowane do rodziców uczniów.

   4.5 Formy działań adresowane do nauczycieli.
5. Program działań z doradztwa zawodowego skierowanych do uczniów oddziału zerowego i klas 1-3
6. Program działań z doradztwa zawodowego skierowanych do uczniów klas 4-6
7. Program działań z doradztwa zawodowego skierowanych do uczniów klas 7-8
8. Przedmiot - doradztwo zawodowe
9. Monitoring i ewaluacja WSDZ
10. Korzyści wynikające z realizacji Wewnątrzszkolnego Programu Doradztwa Zawodowego
11. Podstawa prawna

1. Wprowadzenie

Wewnątrzszkolny Program Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. WPDZ stanowi jeden z podstawowych dokumentów wychowawczych szkoły i jest włączony do programu profilaktyczno-wychowawczego szkoły.

Założenia i cele WPDZ

Wewnątrzszkolny Program Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi ciąg planowanych decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia;
- na wybór zawodu składają się: wiedza na temat siebie, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy;
- na wybór zawodu wpływają głównie cechy osobowościowe jednostki (temperament, charakter, poziom inteligencji, zainteresowania, zdolności), umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości i normy, czynniki emocjonalne, zdrowotne, rodzaj i poziom wykształcenia, wpływ rodziny, aktywność własna jednostki;
- pomocy i wsparcia udzielają specjaliści i nauczyciele;
- preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się w toku życia człowieka;
- działania w ramach WPDZ muszą być systematyczne, zaplanowane i realizowane według harmonogramu pracy szkoły.

WPDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego we współpracy z członkami rady pedagogicznej, a w szczególności z zespołem ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter.

2. Cele Wewnątrzszkolnego Programu Doradztwa Zawodowego

Realizowany w szkole WPDZ ma na uwadze wspieranie dzieci, uczniów i słuchaczy (rodziców, opiekunów) w procesie podejmowania samodzielnych i odpowiedzialnych wyborów edukacyjnych i zawodowych opartych na znajomości i rozumieniu siebie, systemu edukacji oraz rynku pracy. Jest jednym z najważniejszych celów wychowawczych szkoły.

Cel główny: wykształcenie u uczniów konkretnych umiejętności i dyspozycji, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych.

Cele szczegółowe

Uczniowie:

- poznają własne predyspozycji zawodowe, zainteresowania, uzdolnienia, umiejętności;
- rozwijają umiejętności pracy zespołowej, przełamywania barier środowiskowych oraz kształtowania właściwych relacji społecznych;
- potrafią określić swoje mocne strony, są świadomi swoich ograniczeń;
- są zmotywowani do podjęcia wysiłku przy podejmowaniu decyzji w zaplanowaniu swojej przyszłości zawodowej;
- znają czynniki trafnego wyboru zawodu;
- mają informacje o zawodach i sytuacji na rynku pracy;
- znają system kształcenia oraz ofertę edukacyjną szkół ponadpodstawowych;
- znają warunki i harmonogram rekrutacji do szkół ponadpodstawowych;
- wybierają zawód i szkołę po dokonaniu analizy własnych możliwości psychofizycznych z wymaganiami szkoły i zawodu;
- znają przeciwwskazania zdrowotne do wyboru zawodu;
- znają źródła informacji edukacyjnej i zawodowej.

Rodzice:

- są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli „doradców”;
- znają czynniki wyboru szkoły i zawodu,
- wspomagają podopiecznych w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- znają aktualną i pełną ofertę edukacyjną na różnych jego poziomach;
- wiedzą, gdzie szukać pomocy dla dzieci z problemami: zdrowotnymi, emocjonalnymi, decyzyjnymi, intelektualnymi, rodzinnymi itp.;
- włączają się do działań informacyjnych szkoły (np. jako przedstawiciele różnych zawodów).

Nauczyciele:

- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów;
- rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje;
- wspierają uczniów w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- realizują działania z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli pracownika;
- wspierają rodziców w procesie doradczym,
- udzielają informacji lub kierują do specjalistów;
- angażują przedstawicieli instytucji i zakładów pracy w działania doradcze szkoły.

3. Osoby odpowiedzialne i realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole i instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy, czyli nauczyciel przedmiotu doradztwa zawodowego w PSP w Rzeczycy Długiej:

Realizuje zadana ujęte w WPDZ; uzasadnia konieczność korzystania z pomocy doradcy zawodowego, który podlega bezpośrednio dyrektorowi szkoły.

Cele i działania szkolnego doradcy zawodowego:

1. Przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia.
2. Przygotowanie ucznia do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, np.: bezrobocie, adaptacja do nowych warunków i mobilności zawodowej.
3. Przygotowanie ucznia do roli pracownika.
4. Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych.
5. Pomoc nauczycielom w realizacji działań doradczych.

Zadania szkolnego doradcy zawodowego/ nauczyciela przedmiotu DZ:

- systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
- prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego;

- opracowywanie programu we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologiem lub pedagogami;
- wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami/ klasami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w programie;
- koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;
- realizowanie działań wynikających z programu.

Wychowawcy:
- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci; pełnią funkcję wspierająco-informacyjną dla rodziców;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.
- na godzinach wychowawczych – poświęconych realizacji tematyki zawodoznawczej – pogłębiają kompetencje interpersonalne uczniów, prowadzą ćwiczenia integrujące grupę, rozwijające samowiedzę itp.;
- organizują spotkania z przedstawicielami różnych zawodów z udziałem rodziców; uczestniczą w wycieczkach zawodoznawczych;
- wspierają uczniów w procesie decyzyjnym;
- kierują do specjalistów.

Nauczyciele:
- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Psycholog, pedagog szkolny i specjaliści:
- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami, pedagogami, psychologiem i innymi specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej:

- włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej, w tym organizują w sali kącik zawodoznawczy;
- rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
- udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

Nauczyciel-bibliotekarz:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz z wychowawcami, nauczycielami, psychologiem, pedagogiem szkolnym i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne aktywności i wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Inne osoby – pielęgniarka/ higienistka szkolna:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów;
- organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów.

4. Realizacja Wewnątrzszkolnego Programu Doradztwa Zawodowego

Na każdy rok szkolny w placówce aktualizuje się program realizacji doradztwa zawodowego, uwzględniający wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego. Program określa:

- działania związane z realizacją doradztwa zawodowego,
- tematykę działań,
- metody i formy realizacji działań, z uwzględnieniem udziału rodziców w tych działaniach, w szczególności przez organizację spotkań z rodzicami,
- terminy realizacji działań,
- osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań,
- podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji działań.

Program opracowuje doradca zawodowy wraz z członkami rady pedagogicznej, w tym z zespołem ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Dyrektor szkoły, w terminie do dnia 30 września każdego roku szkolnego, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, zatwierdza program.

Treści z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w ciągu roku szkolnego zgodnie z harmonogramem działań WPDZ: na lekcjach wychowawczych, przedmiotowych, zajęciach pozalekcyjnych oraz poza szkołą. Odpowiedzialnymi za realizację WPDZ są dyrektor szkoły, doradca zawodowy, pedagog, psycholog szkolny, specjaliści, nauczyciele, wychowawcy, higienistka szkolna i inne osoby wspomagające działania doradcze szkoły. Wspólne planowanie działań systemowych przez specjalistów i nauczycieli pozwala podzielić się poszczególnymi zadaniami adekwatnie do posiadanej przez nich wiedzy, doświadczeń, kompetencji w obszarze przedsiębiorczości, wychowania, doradztwa i orientacji zawodowej. Szkoła współpracuje z instytucjami zewnętrznymi zajmującymi się kształtowaniem kariery zawodowej.
Realizacja głównego celu WPDZ w klasach I-VIII Szkoły Podstawowej ZSU zobowiązuje całą społeczność szkolną, specjalistów, wychowawców, nauczycieli, uczniów, rodziców i instytucje zewnętrzne do systematycznych oddziaływań wychowawczo-doradczych, których efektem jest przygotowanie

młodzieży do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych. Zakres działań osób zaangażowanych w proces doradczy wynika z ich kompetencji, profilu wykształcenia i podstawy programowej z poszczególnych przedmiotów.
Psycholog, doradca zawodowy i pedagog szkolny wdrażają uczniów do pogłębiania wiedzy i umiejętności z zakresu kompetencji społecznych, autoprezentacji, metod radzenia sobie w sytuacjach trudnych, stresogennych itp.

4.1. Poradnictwo indywidualne i grupowe
Podstawowym zadaniem poradnictwa indywidualnego jest udzielanie pomocy w zakresie diagnozy zainteresowań i predyspozycji psychofizycznych ucznia oraz ukierunkowania wyboru drogi kształcenia. Grupowe formy poradnictwa zawodowego odbywają się w ramach lekcji wychowawczych, dodatkowych zajęć z pedagogiem, psychologiem, doradcą zawodowym, warsztatów, lekcji przedmiotowych, kół zainteresowań, wycieczek. W trakcie doświadczeń grupowych uczeń może dokonać właściwej oceny swoich umiejętności i zdolności.
Uczniowie – dzięki pomocy nauczycieli i specjalistów mają możliwość praktycznego zastosowania zdobytych umiejętności i wiedzy oraz uświadamiają sobie znaczenie poszczególnych przedmiotów w kształtowaniu kariery zawodowej. Zajęcia grupowe pozwalają młodzieży przełamywać osobiste bariery związane z funkcjonowaniem społecznym.

4.2. Metody w poradnictwie grupowym stosowane w pracy doradczej:
aktywizujące problemowe – burza mózgu, dyskusja, zapisowe – drzewko decyzyjne, mapy myśli, dramy – inscenizacje i odgrywanie ról, testowe (kwestionariusze, ankiety, testy), audiowizualne – filmy edukacyjne, zasoby internetu i prezentacje multimedialne, treningi umiejętności społecznych, miniwykłady, pogadanki, testy zawodoznawcze.

4.3. Formy pracy doradczej adresowane do uczniów:
- badanie (diagnoza) zapotrzebowania na działania doradcze prowadzone w szkole (np. wywiad, kwestionariusz ankiety);
- zajęcia warsztatowe (grupowe) służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, umożliwiające poznanie siebie i swoich predyspozycji zawodowych;
- warsztaty doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, rozwijające umiejętności autoprezentacji i rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcami, radzenie sobie ze stresem;
- zajęcia uczące umiejętności redagowania dokumentów aplikacyjnych;
- udostępnianie informacji o zawodach, o szkołach ponadpodstawowych, rynku pracy (lokalnym, krajowym, w UE), o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, obowiązującym prawie pracy;
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów;
- organizowanie dni otwartych;
- działanie uczniowskiego wolontariatu;
- udzielanie indywidualnych porad uczniom w podjęciu decyzji edukacyjnej i zawodowej, mających problemy zdrowotne lub osobiste,
- udzielanie porad uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

4.4 Formy działań adresowane do rodziców uczniów
Działania doradcze na rzecz rodziców obejmują w szczególności: przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa na różnych jego poziomach, prezentację założeń pracy informacyjno - doradczej szkoły na rzecz uczniów, szkolenia służące pogłębianiu wiedzy rodziców dotyczącej wspomagania procesu decyzyjnego dzieci. Rodzice uczniów mających problemy zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, rodzinne mogą korzystać z indywidualnej pomocy specjalisty.
Formy: prezentacja założeń pracy informacyjno-doradczej szkoły na rzecz uczniów; indywidualna praca z rodzicami uczniów, którzy wykazują problemy zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektu-

alne, rodzinne itp.; wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowej przez dzieci; włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły; udostępnianie informacji edukacyjnych.

4.5 Formy działań adresowane do nauczycieli.
Utworzenie i zapewnienie ciągłości działania Wewnątrzszkolnego Programu Doradztwa Zawodowego zgodnie ze statutem szkoły; określenie priorytetów dotyczących gromadzenia informacji i prowadzenia poradnictwa zawodowego w szkole; identyfikacja potrzeb i dostosowanie oferty edukacyjnej placówki do zmian zachodzących na rynku pracy.

Inne formy pracy w ramach orientacji zawodowej prowadzonej w szkole to organizowanie wycieczek, uaktualnianie informacji na stronie internetowej, korzystanie z programów multimedialnych.

5. Program działań z doradztwa zawodowego w "0" i klasach 1-III. Harmonogram działań

lp.	Treści programowe	osoby realizujące	sposób i czas realizacji
1. Poznanie siebie			
1.1	Uczeń/dziecko opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;	wychowawca, pedagog, psycholog, specjalista podczas rozmów indywidualnych	cały rok szkolny
1.2	Uczeń prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;	wychowawca	cały rok szkolny
1.3	Uczeń podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;	wychowawca	cały rok szkolny
1.4	Uczeń podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;	wychowawca, pedagog, psycholog, specjalista podczas rozmów indywidualnych	cały rok szkolny
1.5	Uczeń podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.	wychowawca	cały rok szkolny
2. Świat zawodów i rynek pracy			
2.1	Uczeń odgrywa różne role zawodowe w zabawie;	wychowawca	cały rok szkolny
2.2	Uczeń podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;	wychowawca/ zaproszeni goście – przedstawiciele różnych zawodów/ wizyty w różnego rodzaju instytucjach (Sąd Rejonowy, urzędy)	cały rok szkolny
2.3	Uczeń opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;	wychowawca, specjalista	cały rok szkolny
2.4	Uczeń omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;	wychowawca, specjalista	cały rok szkolny
2.5	Uczeń opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;	wychowawca, specjalista	cały rok szkolny
2.6	Uczeń posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.	wychowawca, specjalista	cały rok szkolny
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie			
3.1	Uczeń uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;	wychowawca, specjalista	cały rok szkolny
3.2	Uczeń wskazuje treści, których lubi się uczyć;	wychowawca/	cały rok szkolny

		pedagog, psycho-log, specjalista podczas rozmów indywidualnych	
3.3	Uczeń wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby ko-rzystania z nich	wychowawca/ pedagog, psycholog, specjalista „Dzień Bepiecz. Internetu”	cały rok szkolny
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych			
4.1	Uczeń opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;	wychowawca/ pedagog, psycho-log, specjalista podczas rozmów indywidualnych	cały rok szkolny
4.2	Uczeń planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;	wychowawca, pedagog, psycho-log, specjalista	cały rok szkolny
4.3	Uczeń próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.	pedagog, psycho-log, specjalista	cały rok szkolny

Nauczyciele oddziału przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej w trakcie obowiązkowych zajęć edukacyjnych, realizują zagadnienia zawarte w programie DZ.

6. Program działań z doradztwa w klasach IV-VI. Harmonogram działań

lp.	Treści programowe	osoby realizujące	sposób i czas realizacji
1. Poznawanie własnych zasobów			
1.1	Uczeń określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;	wychowawcy pedagog, psycholog, specjalista	na bieżąco
1.2	Uczeń wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;	nauczyciele wychowawcy pedagog, psycholog specjalista	wg potrzeb
1.3	Uczeń podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;	nauczyciele uczący pedagog psycholog specjalista	na bieżąco
2. Świat zawodów i rynek pracy			
2.1	Uczeń wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;	wychowawcy pedagog, psycholog, specjalista	maj/czerwiec 2025
2.2	Uczeń opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;	wychowawcy pedagog psycholog specjalista	maj/czerwiec 2025
2.3	Uczeń podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;	wychowawcy pedagog psycholog specjalista	wg potrzeb
2.4	Uczeń posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;	nauczyciele przedm.	w toku zajęć
2.5	Uczeń wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.	wychowawcy klasy 4-6	wg planów wychowawczych
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie			
3.1	Uczeń wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;	pedagog klasy 5-6 klasy 4	I okres II okres
3.2	Uczeń wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;	pedagog psycholog specjalista/rozmowy indywidualne	I okres
3.3	Uczeń samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.	nauczyciele przedm.	na bieżąco
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych			
4.1	Uczeń opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;	wychowawcy pedagog psycholog doradca zawodowy specjaliści	II okres wg potrzeb
4.2	Uczeń planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;	konkury szkolne -odpowiedzialni nauczyciele	wg planu pracy wychowawczej klas 4-6
4.3	Uczeń próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.	wychowawcy, pedagog, psycholog,doradca,	na bieżąco wg potrzeb

		specjalista	

7. Program działań z doradztwa zawodowego w klasach 7-8. Harmonogram działań

Nauczyciele, w trakcie omawiania treści programowych z nauczanego przedmiotu, realizują zagadnienia zawarte w programie DZ.

lp.	Treści programowe	osoby realizujące	sposób i czas realizacji
1. Poznawanie własnych zasobów			
1.1	Uczeń określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;	doradca zawodowy, pedagog, psycholog, wychowawca, higienistka, specjalista	w ciągu roku – wg programu wg potrzeb w trakcie bieżącej pracy
1.2	Uczeń rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe)		
1.3	Uczeń dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źrdeł;		
1.4	Uczeń rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;		
1.5	Uczeń rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;		
1.6	Uczeń określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;		
1.7	Uczeń określa własną hierarchię wartości i potrzeb.		
2. Świat zawodów i rynek pracy			
2.1	Uczeń wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;	doradca zawodowy, pedagog, psycholog, wychowawca, nauczyciele, bibliotekarz, higienistka, specjalista	rok szkolny – wg programu wg potrzeb w trakcie bieżącej pracy
2.2	Uczeń porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami prac.;		
2.3	Uczeń wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;		
2.4	Uczeń uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;		
2.5	Uczeń analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy.		
2.6	Uczeń wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;		
2.7	Uczeń dokonuje autoprezentacji.		
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie			
3.1	Uczeń analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;	doradca zawodowy, pedagog, psycholog, wychowawca, nauczyciele, specjalista	w roku szkolnym – wg programu i potrzeb
3.2	Uczeń analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;		
3.3	Uczeń charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej.		
3.4	Uczeń określa znaczenie uczenia się przez całe życie.		
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych			

4.1	Uczeń dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu	doradca zawodowy, pedagog, psycholog wychowawca, nauczyciele, bibliotekarz, higienistka, specjalista	w roku szkolnym – wg programu i potrzeb
4.2	Uczeń określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;		
4.3	Uczeń identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;		
4.4	Uczeń planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając indywidualną karierę zawodową.		

8. Przedmiot - doradztwo zawodowe w klasach VII i VIII

W ramach przedmiotu „Doradztwo zawodowe" w klasach 7 i 8 realizowane będą tematy przez szkolnego doradcę zawodowego:

	TEMAT ZAJĘĆ	**KLASA**
1	Doradztwo zawodowe – cel zajęć w szkole podstawowej.	VII
2	Wszyscy jesteśmy zdolni!	VII
3	Kompetencje – co to jest?	VII
4	Umiejętności a zawód.	VII
5	Moje zainteresowania.	VII
6	Moje mocne i słabe strony.	VII
7	Od dziecięcych ekscytacji do zawodu.	VII
8	Zawody w moim najbliższym otoczeniu.	VII
9	Kompetencje na rynku pracy.	VII
10	Od elektryka do kierownika.	VII
11	Jak zaplanować przyszłość edukacyjno – zawodową?	VII
12	Macierz Eisenhowera.	VII
13	Pojęcie autoprezentacji.	VII
14	Indywidualnie czy praca w grupie?	VII
15	Wzorowy pracownik, idealny pracodawca.	VII
16	Doradztwo zawodowe – cel zajęć w szkole podstawowej.	VIII
17	Predyspozycje zawodowe.	VIII
18	Wyznaczanie celów metodą SMART.	VIII
19	Zawody na rynku pracy.	VIII
20	Moja przyszłość edukacyjno – zawodowa. Co dalej po szkole podstawowej?	VIII
21	Dokumenty aplikacyjne – co to jest?	VIII
22	Rozmowa kwalifikacyjna – na czym polega?	VIII
23	Moja autoprezentacja.	VIII
24	Działam aktywnie i kreatywnie.	VIII
25	Z wady w zaletę.	VIII
26	Wiem na co mnie stać	VIII
27	Praca u kogoś czy na własny rachunek?	VIII
28	Ścieżka kariery pasjonatów.	VIII
29	Mój plan.	VIII
30	Kariera zawodowa, czyli co?	VIII

9. Monitoring i ewaluacja WSDZ

Za monitoring „Programu realizacji WSDZ", odpowiada bezpośrednio doradca zawodowy, specjaliści i

Ewaluacja „Programu realizacji WSDZ" w szkole prowadzona jest przez *Zespół ds. doradztwa zawodowego*, który informacje na temat realizowanych w roku szkolnym treści z z zakresu doradztwa zawodowego przekazują w formie ustnej lub pisemnej przewodniczącemu - szkolnemu doradcy zawodowemu, który uwzględnia je w swoich sprawozdaniach jako wnioski z realizacji zagadnień z doradztwa zawodowego i przekazuje je dyrektorowi szkoły.

10. Korzyści wynikające z realizacji WPDZ

Dla indywidualnych odbiorców: dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli i rodziców; poszerzanie edukacyjnych i zawodowych perspektyw uczniów; ułatwienie wejścia na rynek pracy; wzrost mobilności zawodowej absolwentów; wyrównywanie szans na rynku pracy; podkreślenie elastyczności i możliwości modyfikacji zaplanowanej kariery.

Dla szkoły: realizacja zobowiązań ujętych w ustawie o systemie oświaty dotyczących *przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia*

Dla pracodawcy: zwiększenie szansy znalezienia odpowiednio przygotowanych kandydatów świadomych oczekiwań rynku pracy; nawiązanie dialogu między szkołami, pracodawcami a władzami samorządowymi w celu dostosowania kierunku kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy.

11. Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczpospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997r. nr 78, poz. 483 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591 z późn. zm.).
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019r. poz. 325)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1309)
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz 1280)
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej w roku szkolnym 2024/2025
- Statut PSP w Rzeczycy Długiej
- Ustawa z 26 czerwca 1974r. – Kodeks Pracy (Dz.U. z 2020r. poz. 1320)
- Ustawa z 7 września 1991 r. o Systemie Oświaty (Dz.U. z 2020 r. poz. 1327)
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2020 r. poz. 910)
- Rozporządzenie MEN z 1 sierpnia 2017r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz.U. z 2020 poz. 1289). Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz 1280)
  Rozporządzenie MEN z 25 sierpnia 2017r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczeji opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz.U. z 2017r. poz. 1646 ze zm.)
- Rozporządzenie MEN z 25 sierpnia 2017r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. z 2020r. poz. 1551).